

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

S. NOYON, MEJ. C. M. JELGERSMA, H. L. DINGER, L. M. DE JONG,
A. G. MARIS, E. KANN, B. C. VAN BALEN WALTER.

ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

21e JAARGANG.

No. 19.

DONDERDAG

20 MAART 1919.

DIT BLAD VERSCHIJNT DONDERDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. DE ABONNEMENTSPRIJS IS f 4,— P. JAAR, WAAROVER VÓór DE KERSTVACANTIE WORDT BESCHIKT. DE JAARGANG LOOPT VAN 1 OCTOBER TOT 30 SEPTEMBER. DE PRIJS DER ADVERTENTIËN IS 15 CTS. PER REGEL.

TECHNISCHE BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR., DELFT

INZENDINGEN TE BEZORGEN VOOR
MAANDAGMIDDAG 4 UUR AAN HET
REDACTIE-ADRES: KOORNMARKT 62

BERICHT.

Tot de Redactie toetreden:

A. G. MARIS.

E. KANN.

B. C. VAN BALEN WALTER.

De Redactie herinnert de verenigingen nog eens aan de wenschelijkheid, lezingen minstens 10 dagen van te voren in te schrijven in het boek bij den heer Waltman, daar het anders niet mogelijk is een volledige agenda in het S. W. te plaatsen.

Inhoud.

Delftsch Studentencorps.

D. S. S. G. en A. V. „Odin”.

D. S. A. F. V. — Technische fotosalon, door O.

Prijsvraag.

Verenigingsleven.

Civiel en Bouwk. Studenten Gezelschap „Practische Studie”.

Lezing met lichtbeelden.

Ingezonden.

Toen en nu, door P. F. S. Otten.

Beschouwingen.

De oeconomische mensch, door E. H. M. Beekman.

De Wijnkoopavond, door H. C. M. Holleman.

Technische Hoogeschool.

Aanmelding propaedeutisch examen.

Aangifte Ingenieurs examen Scheik. Ing.

Mededeelingen.

Agenda.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

D. S. S. G. en A. V. „Odin”.

Rectificatie van den Almanak voor 1919.

Abusievelijk is tot ons leedwezen een fout ingeslopen in het Verenigingsverslag voor den Almanak op pag. 89, laatste regel. De tweede prijs degen is niet behaald door den heer A. van Osenbruggen, doch door den heer J. Smit-Sibinga.

H. L. DINGER, President.

R. HOUWINK, Secretaris.

D. S. A. F. V.

TECHNISCHE FOTOSALON.

Maandag 16 Maart werd in de bibliotheek van de Technische Hoogeschool geopend een fotosalon van geheel andere soort dan de vroegere salons, die den stand van de kunstfotografie hier te lande wilden laten zien. Bij den opzet van dezen salon was het de bedoeling van het bestuur der D. S. A. F. V. een overzicht te geven van de toepassingen der fotografie bij wetenschap en techniek. Ieder die slechts eenigszins overziet wat dit beteekent, beseft natuurlijk dadelijk dat een volledig overzicht geven vrijwel uitgesloten moest zijn, alleen al omdat dan heele gebouwen gevuld zouden kunnen worden. Men zal dan ook verschillende toepassingen der fotografie missen. Gebrek aan plaatsruimte was hiervan echter niet de enige oorzaak. Veel uitnodigingen tot inzending bleven onbeantwoord. Zoo is bv. weinig te zien van fotografie van in het wild levende

dieren. En dat terwijl in Holland juist op dat gebied, men denke slechts aan de namen Thyse, Tepe, Burdet, voortreffelijk werk wordt gemaakt. Ook de sterrenfoto's ontbreken geheel, evenals de microfoto's voor het onderzoek van metalen en andere bouwstoffen. Maar liever dan onvolledigheden op te sommen, wil ik wijzen op de vele belangrijke inzendingen die laten zien hoe de fotografie in wetenschap en techniek is geworden tot een vrijwel niet te missen hulpmiddel, veel betrouwbaarder dan het oog en de teekening. Zoo valt door bijzonder technische uitvoering op de inzending van den militairen luchtdienst. Een bijzonderheid hierbij vormen de stereoscoopfoto's met vergrootte basis, waar de huizen als ware wolkenkrabbers opstaan, maar die dan ook kunnen laten zien of een loopgraaf is gemaakt door uitdiepen of door opwerpen, wat aan foto's uit gewone stereocamera's volstrekt niet te zien is. Belangrijk is ook de afdeling gerechtelijk onderzoek. Daaruit blijkt dat de fotografie bij het opsporen van misdadigers groote diensten doet, ja dikwijls het eenige onbetwistbare bewijsmateriaal levert. Een misdadiger moet tegenwoordig al bijzonder wetenschappelijk onderlegd zijn om alle sporen te vernietigen. De fantastische Sherlock Holmes verhalen blijken hier tastbare werkelijkheid te zijn. Men lette verder op de microfotografie ter opsporing van vervalschingen en verontreiniging en van voedings- en genotmiddelen, de metingen of foto's ter bepaling van de hoogten van wolken, de elektrische opteekening der hartwerking enz. Het is niet de bedoeling hier een nauwkeurige beschrijving van het geheel te geven, men ga zelf zien; een uitgebreide toelichting is in den catalogus opgenomen. Na de officieele opening werden met het tentoongestelde bioscoopstoel eenige films afgedraaid. De laatste gaf een kijkje op wilde vogels tijdens het broeden, voederen van de jongen enz. en vormde een goede aanvulling van de genoemde ontbrekende afdeling der in het wild levende dieren. Deze film gaf den indruk dat bij de vervaardiging geweldige moeilijkheden overwonnen moesten worden en een onuitputtelijk geduld noodig was. Ze zou voor onderwijs in natuurlijke historie veel waarde hebben.

O.

PRIJSVRAAG.

De „Nederlandsche Studenten Roeibond” schrijft een prijsvraag uit voor een vignet in zwart en wit ten gebuike op de reclamebiljetten voor den jaarlijkschen Universiteits-roeiwedstrijd op het Noordzeekanaal. Het vignet mag een hoogte van 15 à 19 cM. en een breedte van 40 à 45 cM. hebben. Als prijs wordt uitgelooft een boek- of plaatwerk naar keuze van den prijswinner, ter waarde van f 10,—. Inzendingen worden vóór 20 April ingewacht bij den secretaris van den Ned. Studenten Roeibond H. Fokker, Baan 17, Rotterdam. Zij moeten gemerkt zijn met een motto en vergezeld van een gesloten couvert, dat hetzelfde motto draagt en naam en adres des inzenders bevat. De beslissing omtrent toekenning van den prijs berust bij het Bestuur van den Ned. Stud. Roeibond, dat het recht zal hebben het bekroond ontwerp voor het genoemde doel te bezigen.

VEREENIGINGSLEVEN.

Civiel en Bouwk. Stud. Gezelschap „Practische Studie” en „Vereniging van aanstaande Staatsingenieurs voor Ned. O.-Indië.”

LEZING MET LICHTBEELDEN door Dr. G. GRIJNS, van het Instituut voor Tropische Hygiëne te Amsterdam, over „Hygiënisch wonen in Indië”; op Vrijdag 21 Maart 1919, 7.30 n.m. in zaal 206 van het Gebouw v. Werktuig- en Scheepsbouwkunde, Nieuwe Laan.

De Secretaris van „Practische Studie”
v. Leeuwenhoeksingel 36.

M. DE BUSSY.

INGEZONDEN.

Toen en nu.

Eens was er een tijd dat studenten feest vierden, — eens, nog niet lang geleden, was het dat de wijnverloting kon gehouden worden met jeugdig enthousiasme, belangstelling en jolijt, ook van de zijde van het eerste jaar.

Maar nu — wel zijn de tijden in deze somb're oorlogsjaren veranderd — wel heeft er in de Studentenmaatschappij eene verandering plaats gehad. Eens was de wijnverloting een feest van de Sociëteit — maar nu van enkelingen.

Nu schrijft men in het S.W. van mores, „verkeerde” mores die oudere jaars — oh fnuikende instelling — trachten te handhaven tegen den vloed van den nieuwen geest.

Nu schrijven eerste en twee jaars over luie stoelen-idealen, — doch zijn bij kroegfeesten voor het grootste deel afwezig.

Nu trachten zij de verminderende Corpsbelangstelling te wijten aan de oudere jaars die trachten vast te houden aan de oude mores en die den nieuwen geest van den nieuwen tijd niet begrijpen.

Doch zij vergeten dat een Studentenmaatschappij, een Studentencorps zonder belangstelling der jongeren die éens moeten zijn de leidenden in die maatschappij niet kan bestaan. Zij vergeten dat zij behalve te nemen ook te geven hebben. Indien dan heusch de tijd zoo is veranderd dat een Sociëteit, een Corps geen recht van bestaan meer hebben, indien de jongeren hunne krachten niet meer willen geven tot het instandhouden van datgene wat de ouderen, hunne voorgangers hen nalieten, laten wij dan liquideeren en Corps en hare Vereenigingen, liquideeren omdat de jongere geslachten niet meer zijn zooals de oudere — niets meer voelen voor overlevering en mos, voor samenleving en kroegleven.

Doch laten wij niet voortsukkelen op oude gewoonten als het jonge geslacht er van vervreemd.

En laten de jongeren dan niet zeggen: verander de gewoonten in het Corps als de tijden veranderen, breng er een nieuwe geest in want zij zijn het die het doordringen dier nieuwe geest beletten. Zij zijn het die hunne deuren sluiten, letterlijke en figuurlijk wanneer zich eene gelegenheid opent om met ouderen te praten over feesten, Corpsgeest en Corpstoestanden. Zij zijn het die voor hunne meening niet willen uitkomen doch door indolentie of laksheid het Corps en hare Vereenigingen doen achteruitgaan, zij zijn het van wie nieuwe kracht en nieuwe ideeën moeten uitgaan en die de verwachting die gesteld wordt beantwoorden met geslotenheid en onverschilligheid.

Gij jongere jaars moogt de geslotendeurpolitiek het beste achten — ik noem dat karakterloosheid — halfheid en lafheid.

Indien dat de toekomst möge zijn laten wij dan Corps en Vereenigingen ontbinden. Laten wij met weemoed denken aan wat eens voor ons is geweest en laten wij met angst de toekomst tegemoet gaan.

Wanneer de energie en het initiatief niet van de jongeren komt, dan moeten de ouderen tenslotte met hunne idealen wijken voor de nieuwe, slappe, verduffende geest.

18. 3. '19.

P. F. S. OTTEN.

BESCHOUWINGEN.

De oeconomische mensch.

De rede van den heer Wijnkoop was te lang en maakte de hoorders moe, het pathos, waarmede zij werd uitgesproken werkte berauschend, de discussie was te kort en te veel aan de oppervlakte, ging langs de essentiele punten heen, alles werkte samen om het onmogelijk te maken zich een zuiver beeld van het groote probleem te vormen. Sommigen gingen zelfs met de meening naar huis, als had men in de Novemberdagen tegen de meest vreedzame menschen zich te weer gesteld, menschen, die aan geen aanval dachten; men wist immers nu dat in Rusland in hoofdzaak alles ordelijk verliep, dat de menschen daar geluk en vrede bezaten, dat de couranten logen, behalve de Tribune, dat alle ooggetuigen, die uit Rusland naar 't westen kwamen de onwaarheid spraken, behalve enkele bolsjewisten, die clandestien de grenzen overkwamen.

Wie nooit over het kapitalistisch vraagstuk heeft nagedacht, zich nooit rekenschap heeft gegeven van de ellende, die er heerscht in onze wereld, waar arbeid en kapitaal als tegenstelling tegenover elkaar zijn gekomen, en nu op eens een hartstochtelijke oproep hoort om hulp te brengen aan die duizenden en nog eens duizenden, die in donkere achterbuurten leven, nooit aan 't licht komen, die men nooit in vergaderingen ziet, ja zelfs niet op straat, die zelfs de heer Wijnkoop (die er voor vecht) nooit te zien krijgt (omdat die breede scharen bij lange na zoo talrijk niet zijn, als hij wil doen gelooven), wie nooit nagedacht heeft over het onrecht, dat 't kapitaal begaat door aan de arbeidskracht haar ware loon te onthouden (om 't even of dit nu juist door 't mechanisme der meerwaarde geschiedt), wie telkens en telkens

weer hoort beweren, dat dit uitbuitingssysteem van het kapitaal de eenige oorzaak is van de ellende, die er heerscht, die moet wel haast gelooven, dat het kommunisme de lachende toekomst staat wezen moet.

Hoewel ik nu in geen enkel opzicht een lans wil breken voor het kapitalistisch productiesysteem en zelf ten volle overtuigd ben, dat de scheiding tusschen kapitaal en arbeid, zooals die in de laatste eeuwen is gegroeid, een onwaardige toestand is, zoo geloof ik toch, dat het kapitalistisch vraagstuk van uit dat oeconomisch standpunt wel wat al te eenvoudig en zeer eenzijdig wordt gezien. Had Marx gelijk, dat de oeconomie de basis is van het leven, van de cultuur, al haar geestelijke waarden inclus, wat zal er eenvoudiger wezen, dan deze basis te veranderen en het geheele gebouw zal ineensstorten, men kan een nieuw op de puinhoopen opbouwen.

Maar zoo simpel is helaas het vraagstuk van het lijden der moderne menschheid niet. Latere onderzoekers, die het probleem met grooter en zuiverder materiaal onderzochten dan Marx, zagen in het kapitalistisch stelsel, waarin we leven, niet een bijzondere vorm van voortbrenging alleen, maar een levensbeschouwing, de levensbeschouwing, die ik noemen wil die van den oeconomischen mensch, welke beschouwing heel het leven tot ommekeer bracht en dus ook de wijze van goederen voortbrengen op geheel andere wijze deed geschieden dan de vóór-kapitalistische mensch. Wat nu in 't oeconomisch leven gebeurt, is niet een vergrooten van wat er vroeger gebeurde, het is geen graadverschil of de handelaar tot motief kiest waar-geld-waar of geld-waar-geld, wat Marx opmerkt, deze ommekeer veronderstelt een ander menschentype, dat niet alleen tegen de oeconomie, maar tegenover het leven in al zijn vormen in een andere verhouding staat, dan de natuurlijke mensch. (Niet te verwarren met natuurmensch, zooals de heer Wijnkoop deed). Het kan ons een oogenblik onverschillig wezen het moeilijke psychologische probleem, waar en hoe dit menschentype is ontstaan na te gaan, zeker is het echter blijkens tal van onderzoekingen, dat de kapitalistische geest voorafging bij de vorming van den oeconomischen mensch en de kapitalistische maatschappij, dat dus de motiveering van de oeconomische handeling ten doel hebbend de voortbrenging, in den grond niet altijd dezelfde is geweest, zooals oudere onderzoekers veronderstelden, dat integendeel het ethos van een nieuw menschentype, dat langzamerhand ontstond, het kapitalisme deed ontstaan. Oudere onderzoekers, zooals Marx, begingen de fout, dat ze het vraagstuk van den oorsprong van het kapitalisme verwarden met dat van zijn historische omwerking en groei. De gemeenschap, waarin trouw en geloof alle leden tot één geheel bewust samenbindt, waar dus vertrouwen en solidariteit het is, die de samenhang vormt, is in den grond verschillend van een gemeenschap, waarin wij leven, en waarin principieel wantrouwen heerscht, waarin met elkaar concurrerende wezens hun belangentegenstelling door verdragen pogen op te heffen.

Het nieuwe van de kapitalistische productiewijze is, dat datgene, wat vroeger buiten den stroom van het leven bij avontuur gebeurde, nu tot het regelmatige oeconomische leven behoort, dat nu *onbewust*, en als door een innerlijke drijfveer gebeurt, wat vroeger ten gevolge van een te groote luxe e.d. *gewild* geschiedde, dat het nieuwe ethos niet alleen de arbeidsgeest bepaalt, maar ook wetenschap en kunst en religie, dat de naar de kwaliteit uitgaande contemplatieve levensbeschouwing van den natuurlijke mensch is omgezet in een op het kwantitatieve gerichte rationele levensberekening van den oeconomischen mensch; dit alles zonder dat het individu zich zulks bewust is. Dit beteekent een totale ommekeer van het leven. Dit is geen meer of minder, dit is wat anders, dit is een breuk met het vorige leven. Dat de Grieken b.v. geen stoommachines uitvonden, was geen gemis aan kunnen, omdat ze, zooals men zoo gaarne gelooft, nog zoo ver niet waren, maar een gevolg daarvan, dat hun wil, ja hun heele ziel tegenover de natuur op een andere wijze was ingesteld. De nieuwe geest, het nieuwe ethos, het ethos van den rekenenden, den berekenden mensch, den mensch van de nuttigheid, staat tegenover de natuur in een verhouding van heerschen willen, wat ook de heer W. zeide een gerechtvaardigde houding te vinden. Het nieuwe ethos ontnam aan natuur en wereld haar waarde, had niet meer de liefdevolle houding er tegenover, zooals de natuurlijke mensch die bezit. De oeconomische mensch staat anders tegenover de natuur, anders tegenover zijn eigen gevoelsleven, anders tegenover zijn medemenschen, anders tegenover de kunst, tegenover de religie; en eenmaal zijn psychè zóó gericht zijnde is het hem niet mogelijk de natuurlijke houding ook maar te begrijpen zelfs. Overal ziet hij den strijd, datgene wat beheerscht, wat overwonnen moet worden, strijd ziet hij in de natuur en met strijd meent hij dat het waardevolle zal te voorschijn komen, hij gelooft in den strijd om het bestaan ook voor zichzelf, uit strijd, uit concurrentie hoopt de liberale school, dat de oeconomie zal gaan bloeien, uit strijd, uit klassenstrijd hoopt het socialisme, dat de ware, de alleen echte productiewijze zal geboren worden. Moeilijk is het misschien voor een mensch uit onze dagen, die zelf meer of minder door die psychè is aangetast, om in te zien, dat deze heele visie een projecteeren is naar buiten van d' eigen toestand, en niet een werkelijke weergave van de liefdevolle natuur. Juist dit staren in de ééne richting, dit gebonden zijn aan den engen gezichtskring, maakt het zoo moeilijk voor dezen oeconomischen mensch uit zijn beknelling te komen.

De ethos van dezen mensch ging over de wereld en daar deze mensch vlijtig was, ijverig en spaarzaam, zich kon aanpassen aan alle nuanceeringen, daarom kreeg hij de macht niet alleen in handel en nijverheid, maar ook in de politiek en in den staat, per slot in alle deelen van het leven, steeds meer, naarmate de oeconomie een meer centrale beteekenis kreeg in de verhouding tusschen menschen en volkeren. Steeds meer werd ook de ziel van dien mensch gedrongen naar het nuttige, steeds minder naar het waardevolle in de dingen zelf, steeds meer werd groot ge-

noemd, wat meer bruikbaar is en wel meer bruikbaar voor de nieuwe levenstechniek, voor het grooter maken van welvaart en beschaving. En steeds grooter werd deze en steeds minder de kultuur, steeds werd de mensch onvrijer en meegesleurd door de geweldige bewegingen van zijn eigen gemaakte machine. En de vitale menschen, die niet rekenen wilden, die wel vertrouwen hadden in het leven, die hun krachten over hadden voor iets grooters en beters, die kwamen buiten den stroom van het hedendaagsche leven te staan, die konden het dulle ploeteren en zwoegen gadeslaan, het klagelijk zuchten der wereldmachine aanhooren, zij konden toch niet helpen; of ze moesten in de sleur meelopen en zelf burgerlijk worden.

Toen eindelijk de groot-kapitalist zooveel bezat, dat hij zich alle genoegens kon veroorlooven en er geen drijfveer meer was om te werken ter verkrijgen van meerder rijkdom voor zich zelf, toen gebeurde het wonderlijke, dat de mensch toch bleef doorhollen; de zaak, het bedrijf werd het ideaal, waarvoor gewerkt werd, zakelijk gaf men zich over. En de moderne techniek gaf alle mogelijke raffinementen om 't rendement der bedrijfsmachine steeds grooter te maken. En meer en meer werd de mensch een rad aan zijn eigen maaksel. Vroeger bepaalde de ondernemer zelf nog het tempo van zijn werk, nu wordt hij meegesleurd in het tempo van zijn eigen bedrijf. Had de oeconomische mensch vroeger nog een blik voor den mensch in zijn bedrijf, zag hij nog in concurrentie, die anderen ten gronde zou brengen, een zonde, nu heeft de mensch geen andere dan nuttigheidswaarde en wordt het bedrijf met beleid en grooten zorg gedreven, om de zaak zelf. Het grooter maken, dat is het eenige doel, hier mag concurrentie alle tegenstanders doodslaan, als ze er niet tegen op kunnen, het bedrijf heeft een eigen moraal, het bedrijf, de firma kan soliede heeten, de firmanten kunnen immoreel zijn naar believen. Voelde men vroeger nog iets voor het produkt, had men nog liefde voor het objekt, dat men vervaardigde, en maakte men het zoo mooi en zoo goed mogelijk, nu is het alleen de vraag, wat geeft grooter afzet en als dat met slechte waar beter gaat, dan met goede, dan maakt men met evenveel genoegen slechte. Het groote, het reusachtige, dat heeft de belangstelling, the highest tree, the most expansive picture, the largest locomotive of the world and of every where else, zegt een Amerikaansche reclame. Het snelste record, de snelste automobiel, de snelste vliegtuigmachine betwisten de kapitalistische volkeren elkaar. Het is de vreugde om te heerschen en te beheerschen, het is de mensch, die in zijn diepste innerlijk vrees heeft en nu juicht, nu hij meent overwonnen te hebben. Het kwantitatieve daarover juicht men, het kwalitatieve ligt buiten de vermogens. Zoo werd de wereld een razernij.

En heel het leven komt in dienzelfden gedachtensfeer. Heel de moraal, de filosofie, de wetenschap, de kunst komt in het teken der nuttigheid, en zoo verdedigen deze, zelf een product zijnde van deze levensbeschouwing, wederom het moderne bestaan. Ja zelfs de religie wil het pragmatisme, dat van Amerikaansch maaksel is, verdedigen als het cash-value heeft.

Het zou te ver voeren om te doen zien, hoe de ziel van dezen nieuwen mensch het heele wereldprobleem omwerkte. Deze enkele opmerkingen en aanwijzingen mogen toonen, dat het probleem van den modernen ethos lang niet zoo eenvoudig is, en niet met een eenvoudige goederenverdeling is weggenomen. Want zoo lang de arbeiders, waarvan de allermeesten in die zelfde visie leven, niet ontkomen zijn hieraan, zullen ook zij de wereld niet gelukkig maken, als zij de heerschers worden. Niet aan de oeconomie lijdt de wereld, maar aan het ethos, en de verkeerde oeconomie is slechts een gevolg geweest van deze valsche ethos. Want de historie toont met vele voorbeelden aan, dat deze ethos het primaire was, en oorzaak werd van de moderne ellende, die niet uitsluitend de oeconomische is, waarin de geestelijke nog veel en veel grooter is. Wie in naief vertrouwen leeft, dat de oeconomie van heden de oorzaak is van alle ellende, heeft weinig scherp gekeken en in het moderne bedrijf en in de ziel van de moderne menschen en in de ziel van de historie. Hij moge de wereld aan het experiment van een romantische visie overleveren, het ethos zal hij niet verhelpen en de ellende zal er niet door verminderen, ja veeleer vergrooten. Want de geluiden, die we overal reeds hooren en die ons hopen doen, dat de levensvisie zal verzuiveren eenmaal, die worden er door verstikt. En toch zullen deze de wereld moeten hervormen, ook haar oeconomie. Als een ieder voor zich poogt zijn geest zuiver te stellen tegenover wereld en mensch en die visie om zich heen poogt te verbreiden, doet hij grooter werk, en geeft hij zijn medemenschen grooter vreugde, dan wanneer hij drommen, die een valsch ethos bezitten, opdrijft naar een vermeenden heilsstaat, waar evenmin solidariteit wezen zal als in den hedendaagschen.

16 Maart 1919.

E. H. M. BEEKMAN.

De Wijnkoop-avond.

„Is Neerland dit Uw beeld?” mogen we wel met Helmers vragen. Was deze studentenvergadering een gelijkvormige verkleining van althans 't intellectueel Nederland? Gezien 't groote succes van de „H. P.” onder die menschen moet deze vraag wel bevestigend beantwoord worden. Laten we 't maar met deemoed bekennen: geeneen van de student-debaters van gisteravond bleek zich behoorlijk ingedacht te hebben in 't standpunt van de communisten. Sommigen schenen zelfs niet eens behoorlijk begrepen te hebben waar 't over ging niettegenstaande de zeer uitvoerige inleiding. Af en toe leek het wel of ze de een of andere oudbakken sociale idealist uit 't begin van de vorige eeuw stonden te bestrijden. Is het dan zoo verschrikkelijk moeilijk om zich op de hoogte te stellen van wat de communisten willen? Wie het weten wou is ieder oogenblik in de gelegenheid geweest om te hooren dat de communisten zich uitgeven voor „orthodoxe Marxisten” en wie nog niet wist wat de leer van Marx is heeft 't gisterenavond uitvoerig kunnen hooren.

„Das Kapital” is voor den heer Wijnkoop wat de bijbel voor Luther was, geen oogenblik wijkt hij er van af, en al mag men ook meenen dat hij in de praktijk meer opportunist en demagoog is dan zijn voorbeeld, wat hij nastreeft is zuivere onversneden Marx.

En is het nu zoo moeilijk om te begrijpen wat 't Marxisme eigenlijk is? Voor de debaters van gisterenavond blijkbaar wel; ik herhaal: een direkte aanval op de grondslagen van de leer van Marx heb ik behalve van Dr. Beekman niet gehoord. Wat er tegen Wijnkoop's standpunt ingebracht werd, kon net zoo goed slaan op alle mogelijke soorten van maatschappij-hervormingslust. Daar zit juist de fout. De vergadering van gisteren bleek en bloc vastgeroest te zitten in zijn „burgerlijke” ideeën, geeneen bleek er tot objectiviteit in staat en vandaar dat de ontkweld Marxistische ideeën de menschen 't eene oor in en 't andere weer uitgingen.

Hoe droevig weinig er hier nog nagedacht wordt over sociale kwesties bleek ook nog uit 't slot van de vergadering. In 't besef van zijn onwetendheid durfde de vergadering geen opinie tegenover die van den heer Wijnkoop te stellen. Men heeft hem daarmee tegen wil en dank te veel eer bewezen. Toen hij van onze leeftijd was, was hij al Marxist en hij is dat gebleven. Dat Marxisme is hem niet een op studie gegrondveste meening, het is een overtuiging, meer zelfs: een fanatiek geloof. Al wat hij op dat punt bestudeerd heeft is van geen waarde, omdat hij nooit naar objectiviteit gestreefd heeft. De waarde van alle feiten is maar betrekkelijk en de kern van alle overtuiging op politiek zoowel als op ander terrein is geloof; onberedeneerd voelen voor een bepaalde richting. Een persoonlijke overtuiging is alleen respectabel voor zoover de drager er van getracht heeft, die objectief aan tegengestelden te toetsen. De heer Wijnkoop maakte op mij sterk de indruk van uitsluitend getracht te hebben zijn vooropgestelde opinie door zijn studie te bevestigen en niet te beproeven. De vergadering behoefde zich dus absoluut niet te schamen om haar opinie tegenover die van den heer Wijnkoop te stellen.

Ik hoop dat Debating revanche zal nemen van deze wat geestelijke inhoud betreft mislukte avond, dat het er in slagen zal nog eens als inleider te vinden een sociale idealist, wiens meening meer op redeneering en minder op geloof berust, en vooral dat het verkrijgen kan dat er ebenbürtige bestrijding tegenover zal staan.

H. C. H. HOLLEMAN.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

Propaedeutische examens vóór de Zomervacantie 1919.

Zij, die wenschen deel te nemen aan een der propaedeutische examens, genoemd in Artt. 8—14 van het Kon. Besl. van 4 Juli 1905, Stbl. No. 227, of aan eenig deel dier examens — zooals deze gedeelten zijn vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 Februari 1908, afd. Onderwijs — worden uitgenoodigd uiterlijk 12 April 1919 van hun voornemen schriftelijk kennis te geven aan den Secretaris der Afdeeling der Algemeene Wetenschappen, per adres den Ambtenaar van Administratie der Technische Hoogeschool, door de aangifte in de daartoe bestemde enveloppe te werpen in een daartoe geplaatste bus in het Hoofdgebouw der Technische Hoogeschool, (Oude Delft 95).

Zij, die voor het eerst aan het examen deelnemen, moeten de aanvraag vergezeld doen gaan van het eindexamen-diploma der Hoogere Burgerschool, van het getuigschrift van bekwaamheid tot de studie aan de Technische Hoogeschool (zie art. 122 Hooger-Onderwijswet), of van eenig ander gelijkwaardig getuigschrift.

Zij, die wegens geldige redenen wenschen vóór een bepaalden datum, of op bepaalde data te worden geëxamineerd, behooren dit op een afzonderlijk en bij hunne aangifte in te sluiten formulier te vermelden.

Desverlangd worden nadere inlichtingen verstrekt door den Secretaris der Afdeeling, of door de Administratie der T. H.

Aangifte formulieren, formulieren voor wenschen, en afdrukken van bovengenoemd Koninklijk Besluit, alsook de daarop betrekking hebbende Ministerieele beschikking (Staatscourant No. 30 van 5 Februari 1908) zijn verkrijgbaar bij den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr.

DELFT, 12 Maart 1919.

Namens de Afdeeling der Algemeene Wetenschappen, de Secretaris: J. A. SCHOUTEN.

Afdeeling der Scheikundige Technologie.

De Voorzitter van de Afdeeling der Scheikundige Technologie van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het examen voor Scheikundig Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Juni 1919, zich daartoe schriftelijk moeten aanmelden vóór den 1sten April e.k.

De aanmelding behoort vergezeld te gaan van het Candidaats-diploma, en te worden geadresseerd:

„Den Heere Secretaris van de Afdeeling der Scheikundige Technologie, Westvest 24, Delft.”

Formulieren voor aanmelding zijn verkrijgbaar bij den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

Mededeelingen.

Bij beschikking van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, d.d. 12 Maart 1919, No. 911, Afd. H.O. is benoemd tot assistent voor de waterbouwkunde aan de Technische Hoogeschool te Delft voor het tijdvak van 16 Maart tot en met 31 Augustus 1919 de heer W. Walderpoort c.i. te Rotterdam.

AGENDA.

ROTTERDAM.

- 21 Maart. Doele. 7 uur. Gemengd koor. Ons Huis. Elias.
21 Maart. Schouwburg. 8 uur. Rotterdamsch Tooneel. Vorstenschool.
21 Maart. Tivoli. 7 $\frac{1}{2}$ uur. Revue. Ik zal 't nooit weer doen.

Heden en volgende avonden: Concertgebouw Pschorr, 7 $\frac{1}{2}$ uur, Elite Heeren Orkest; Geb. v. K. en W., 7 $\frac{1}{2}$ uur, Variété; Circus-Schouwburg, 7 $\frac{1}{2}$ uur, De Spin; Casino, 7 $\frac{3}{4}$ uur, Revue, Rotterdam je bent goud waard.

DEN HAAG.

- 21 Maart. Diligentia. 8 uur. Lezing Maatsch. Diligentia. Spreker: Dr. H. J. van Wijk, uit Den Haag, over: De theorieën en de praktijk der Reactie-versnelling.
21 Maart. Kon. Schouwburg. 7 $\frac{1}{2}$ uur. Het Nederlandsch Tooneel. De koopman van Venetië.
21 Maart. Theater-Verkade. 8 uur. Hofstad-Tooneel. Lente.
21 Maart. Geb. v. K. en W. 8 uur. Vereeniging Kunst aan allen. Opera-Concert, met medewerking van het Residentie-Orkest.

Heden en volgende avonden: Residentie-Bioscoop, 8 $\frac{1}{4}$ uur, Albert Frères; Bouwmeester-Theater, 8 uur, Sterren en Strepen; Scala, 8 uur, Die Haghezangers, Rip Rip; Cabaret-Theater, 9 uur, Cabaret-Voorstelling; Centraal Theater, 8 uur, Bioscoop en Cabaret-programma.

ADVERTENTIEN.

Bij TENNISCLUB in Den Haag kunnen zich nog eenige Heeren-leden aansluiten.

Brieven onder No. 19, Bureau van dit Blad.

A. C. DE WOLF,
NOORDEINDE 40. TELEFOON 41.

AGENT:

Douglas Motorrijwielen
Eysink Rijwielen.

EERSTE KLAS REPARATIE-INRICHTING.

✕ SPECIAAL STALLING EN ✕
ONDERHOUD VAN MOTOREN.

JACQ. CNOOPS. - Tailleur.
OUDE DELFT 218.

Wij leveren Costumes

van af f 60.- tot f 120.-

Prima Stoffen. - Groote voorraad.

OUDE DELFT 120. - DELFT.

Uitzending van DINERS

IN GOED VERWARMDE Bussen.

OUDE DELFT 120. ✕ CHR. F. RÜTER.

C. L. DOORMAN,

PHIL. NAT. DOCT's

VOORSTRAAT 77, DELFT

repeteert Wis- en Natuurkunde
en Theoretische Mechanica.

GROG VAN

B. A. M. ARAK

(zeer Oude Batavia-Arak)
de fijnste en meest verwarmende!

„AU FIGARO”

G. KIELA ☒ **KAPPER**

Oude Delft 166. Telefoon 624

Schuin tegenover Museum „Huis Lambert van Meerten”

UITGAVEN van de Technische Boekhandel
en Drukkerij J. WALTMAN JR. te DELFT.

Nieuwe drukken:

Beknopte Scheikunde der Suikers,

door Prof. Dr. J. BÖESEKEN. 2^e druk.
Prijs in blauw linnen band f 5,25
en 10⁰/₀ verhooging.

Tabellen voor het Scheikundig Onderzoek
van Anorganische Stoffen,

door F. H. EYDMANN JR. 7^e druk.
Prijs in blauw linnen band f 2,60
en 10⁰/₀ verhooging.

Practische Oefeningen in Natuurkunde voor
a.s. Technologen,

door Prof. Dr. M. DE HAAS. 4^e druk.
Prijs in blauw linnen band f 5,50
en 10⁰/₀ verhooging.

Leerboek der Toegepaste Mechanica,

door Prof. J. KLOPPER. 2^e druk. Deel I.
Prijs in blauw linnen band f 15,—
en 10⁰/₀ verhooging.